

سوروپي نيراهيم [١٤]

وه ئوانى كه خوانەناسن پىت دەلىن: تۆپىغەمبەرنى، بلىنى: (بۇ من) بىسىهە كە خوا و كەسانى كە زانستى كىتىب (و قوربان) يان لايە، لە نىوان من و ئىيەدا شايدىن 《٤٣》.

سوروپي نيراهيم ٥٢ ئايەتە

سوروپي نيراهيم لە مەككە هاتۆتە خوارەوە بە (بسم الله) وە ٥٢ ئايەتە.

بە ناوى خواي بەخشەر و دللاۋىن

ئەلف، لام، را - ئەمە كىتىبىكە بۇ تومانەناردووھ تا خەلک لە تارىكايىيەوە بە ئىجازە
پەروەرىنەريان بەرەو رووناكى (بېۋا و دادگەرى و ئاشتى) بېھى، بۇرىڭكاي خواي بەدەسەلاتى
شياوى ھەموو پەسىنىك 《١》 ئە خوايى كە ئەوەدى لە ئاسماňەكان و زەويىدایە، تايىبەتى ئەوە،
واوهيلا بۇ خوانەناسان لە جەزرەبەتى توند و سەخت 《٢》 ئەوانە كە ژيانى دنيايان لە ئاخىرەت
پى خۆشتەرە و (خەلک) لە رىڭكاي خوا دەكىرپەوە دەبنە لەمپەر و دەيانەوى رىپى خوا لار و كىپ
و خواروخىچىج بىى، ئەوانە لە گومرايىدا زۇرپىسوھ چۈن لە خوا دوورن! 《٣》 ئىيەمە هىچ
پىغەمبەرىكىمان نەناردووھ، مەگەر بە زمانى ھۆزەكەتى تا (بە ئاسانى راستەقىنەيان) بۇ بەيان
بىكا و تىيىان بىگەيىنى، جا خوا ھەركەس كە بىيەوى (و بە شياويشى بىزانى) رېنسىينى دەكە
ھەركەسيش كە بىيەوى گومراي دەكە كە ھەر ئەويش بەتوانا و لە كارزانە 《٤》 ئىيەمە موسامان بە
نىشانەكانى خۆمانەوە نارد (و فەرمانمان پىندا) كە ھۆزى خوت لە تارىكايى رېزگار بىكە و
بەرەو نور و رووناكايى بىيانى، رۆزەكانى خوا (رۆزەكانى سەركەمەت - ايام الله) يان بخۇوە بىر،
لە مەدا نىشانەگەلىيىك ھەمە بۇ ھەر خۆراڭر و تابشتەينەرىيىكى زۇر شوكرانەبىشىر 《٥》

بىننهوھ بىر كاتى كە موسا باھ ھۆزى خۆى وت: بخەنمۇھ بىر نىعەمەتى كە خوا پىسى داون، پۆزگارىن كە ئىيەل لە (بنچىنگى) بنەمالەتى فېرىعەون رېزگار كرد كە ئىيەيان باھ جۆزى خراب پەزاب ئەدا و كورانتانى سەردەپلى و كچەكانتانى (بۇ خزمەتكارى) زىندۇر رادەگرت، لەمەدا ئەزمۇونىيکى كەورە لە لايەن پەروەر ئىنەرتانەو بۇو 《٦》 (بىننهوھ بىر) كاتى كە پەروەر ئىنەرتان رايىكەياند كە ئەگەر شوكرانەبىزىر بن، (نىعەمەتى خۆى) بۇ ئىيە زىياد ئەكا، ئەگەر سەرىپىچى بکەن، سزادانم سەختە! 《٧》 موسا وتى: ئەگەر ئىيە (بەردى ئىسراييل) و هەموو خەلکى رپووی زەۋى خوانەناس و ناسپاس بن (زيانى باھ خوا ناكا)، خوا بىنیازىتكى شياوى تارىيف كەردنە 《٨》 ئايا ھەوالى ئەوانە كە بەر لە تۆ بۇون، پىت نەگەيىۋە؟ ھۆزى نۇوح و عاد و سەمۇود و ئەوانەي كە دواي ئەوان بۇون، ئەوانە كە بىيىجىگە لە خوا كەس پىيان ئاگا نىيە، پىيغەمبەرە كانىيان باھ بەلگەي رپوونەوە ھاتنە لايان، جا ئەوانە (لە رپووی خۇقەف كەردنەوە) دەسيان باھ دەم خۇيانەوە گرت و وتيان: ئىيمە بەھەي پىتى راپىپەرداون باوەر ناكەين، سەبارەت بەھەي ئىيمە بۇ لاي بانگ دەكەن دوودلىن 《٩》 پىيغەمبەرانى ئەوان وتيان: ئايا لەسەر خوايىك كە بەدېھىنەرى ئاسمانانە كان و زەۋىييە گومانتان ھەيە؟ ئىيە بانگ دەكا تا گوناھەكانتان بېھەخشى، تا دەمى دىيارى كراوى خۆى دەتانھىلىتىمۇ، ئەوانە (لە وەللا مىاندا) وتيان: ئىيە نىن مەگەر مەرۇق كەلىك ھەرود كۈو ئىيمە، ئەدانەوە لەھەي كە باووبايپەر انمان دەيانپەرست، بمانگىرەنەوە، جا بەلگەبىن رپوونمان لە جانتا و خورجىندا بۇ دەرىيەن 《١٠》

[١٤] سوورپى ئيراهيم

پىغەمبەرە كانيان بە وانيان وت: ئىمە مروقىيکىن ھەروھ کوو ئىيە، بەلام خوا بە ھەركەس لە بەندەكانى كە بىھۋى (و شىاوايش بىن) نىعەمەتى پى ئەدا (و دەيكاتە پىغەمبەر) ئىمە ھىچ دەمى ناتوانىن بى فەرمانى خوا كشكىرىيەك بىنин، مەكەر بە فەرمانى خوا (ولە ھەرەشەي ئىيەش ناترسىين)، مىرۇق كەلى خاوهەن بىرۇ ئەبى بە خوا پشت بېستن 『١١』 بۆچى پەنامان بە خوا نەبى، باوه کوو ئىمەيان بۆ رېنگاي (بەختەودرى) رېنويىنى كردووه، دىارە ئىمە لە بەرانبەرى ئازاردانى ئىوهدا تابشت دىنinin (و دەس لە كارى خۆمان ھەلناڭرىن)، بىرۇداران ئەبى پشت بە خوا قايم بىكەن! 『١٢』 خوانەناسان بە پىغەمبەرانى خۆيان وت: ئىمە، ئىوه لەسەر زەۋى خۆمان دەردەكەين، مەكەر بىگەرپىنهو سەر دىنى ئىمە، جا پەرودەرنەريان پىسى راگەياندىن كە سەتمەگەران لەناۋئەبەين 『١٣』 ئىوه لەسەر زەۋى دواي ئەوان نىشىتە جى ئەكەين، ئەم سەرکەوتە) بۆ كەسيكە لە پلهى (دادگەرانەي) من و لە ھەرەشەي (من) ترسابىن 『١٤』 ئەوانە (لە خوا) داواي دەرۋى رېزكار بىون و دەرفەت و سەرکەوتنيان كرد، ھەر لاسار و مل بادەرنىكى لارى بىھيوا بۇو 『١٥』 بەدوايشىدا جەھەندەمە و لە زۇوخاوا: كىماو ئاۋەدرى 『١٦』 بە زەحمەت قومەقۇم دەخواتەو و بەراحەتى ناتوانى فرى بكا و ھەلىقۇرپىنى، مەرگ لەھەر لايەكەوە بۇيى دى، بەلام كەچى ناشمرى! بە دوايدا عەزاپىكى سەختە 『١٧』 كرددەوەي كەسانى كە لە پەرودەرنەريان حاشايان كرد، ھەروھ کوو خۆلەمېشىكە لە بەرانبەر گۈھبایەكى توند، لە رېزىكى تۆف و باھۆز و باڭزەدا بىن، ئەوانە توانابى كە متىرىن شتىكىيان لەھەي ئەنجاميان داوه بۆيان نىبيه كە بە دەستى بىنن، ئەمە لارپىسيكى دوور و درېزە 『١٨』

سۇورپە ئيبراهيم [١٤]

ئايا نەتاندى كە بەراستى خوا ئاسمان و زەوي بە هەق بەدىھىنى، ئەگەر بىيەۋى ئېۋە ئەبا و خەلکى تازە دىئىن (١٩) ئەم كارەيش بۆ خوا گران نىيە (٢٠) (لە پۆزى بەرىدا) ھەمۇ ئەوانە لە بەرانبەرى خوادا ئاشكرا دەبن، جا لەمۇ دەمەدا كز و كەساسان بە باغر و لە خۇ دەرچۈوان و بەفيز و بە خۆبەزلىغان دەلىن: ئىمە پەيپەوتان بۇوين، جا (ئىستاكە تۇوشى سزاى خوا بۇوين) ئايا ئېۋە بەشى لە عەزابى خوا لەسەر ئىمە لائەبەن؟ ئەوانە دەلىن: ئەگەر خوا ئىمە رېنۈيىنى كردا، ئىمەيش ئېۋەمان رېنۈيىنى دەكرد، چ داد و بىداد و ئاھ و نالە بکەين ياخۇراڭ و تابشت بىتىنин، بۆ ئىمە رېڭار بۇون نىيە (٢١) كاتى كە كار تەواو دەبى، شەيتان دەلىن: خوا بەلىنى ھەقى بە ئېۋە دا و منىش بەلىنى (باتلم) پىدان و لامدا، من دەسەلاتم بەسەرتانا نەبۇو، تەنيا ئەمە بۇ ئېۋەم بانگ كرد، جا ئېۋەش بە دەنگىمەوە هاتن، كەوابۇ لوڭمە و سەركۆنەم مەكەن و خۆتان سەرزەنشت بکەن، نە من بە دادى ئېۋە دەگەم و نە ئېۋەش بە دادى من دەگەن، سەبارەت بەھەدى لە پېشىوودا منتان بە شەريکى خوا زانى حاشام ھەيە و بىزازم، بۆ سەتكاران عەزابى پې دەرد ھەيە (٢٢) ئەوانە كە بپوايان ھىناوە و كارى چاكىيان كەدووه، دەبرەيىنە ناو باعگەلى بەھەشت كە چۆمەتاو بەخور بە ژىير دارەكانىدا دەرۋا، بۆ ھەمېشەيش بە ئىجازى پەروەرىيەريان لەۋىدا دەمېنىھە، ھەر بە سەلام چاڭو خۆشى لە يەكتىر دەكەن (٢٣) ئايا نەتاندى خوا چلۇن نەزىلەمى واژىيەكى پاڭ و بەرپى وجىيى ھىناوەتەوە و بە دارىكى پاڭى شوبەناندۇوه و وىئەپى بۆ گەرسۇوە كە رىشەكەى (لە زەۋىدا) پتەو راگىراوه و لق و پۇپە كانىشى لە ئاسمان (ھەوا) دايە (٢٤)

هەر دە مىيىك بە ئىيجازىدى پەروەرىنەرى خۆى لەھەر چوار كەۋۇندا، بەر دىتىنى و مىيۇھە كانى خۆى ئەدا، خوا نەزىلان بۇ خەلک دەھىنېتىدۇ تا بەلگۈو بىكەونە بىر (و پەند بىگىن) ۲۵》 نەزىلەي بىئىزدى نابەجىلى و پىيس، وەكۈو بىنچەدارىتكى ساجنس و دارى ناپاكە كە لە زەھى خەلکەندىرابى، نەتوانى لە ھىچ شۇينى خۆى راپىگرى ۲۶》 خوا كەسانى كە بىرلەيان ھىنناوه، لەبەر و تار و باودپى پەتمويان، پتەم لەم دنيا و لەم دنيا راپىاندەگرى و سىتەمكارانىش لارپى ئەكە ئاپەكە ئەندرابى، خوا هەر كارى كە بىيەۋى (و بە باشى بىزانى) ئەنجامى ئەدا ۲۷》 ئايا نەتدى كەسانى كە ناشوكىريان لە بەرانبەرى چاكە ئەخوا كەرسۇوە و نەتهوھى خۆيان بەرەو ھەلدىرى فە سەخت بىردووە ۲۸》 بەرەو جەھەندەم راپىاندە كىشىن؛ چەندە جىيگا مانەۋىيە كى خراپىيان ھەمە ۲۹》 ئەوانە وىنەيشيان بۇ خوا دانا تا (خەلک) لە رېڭىاي ئەو (لارپى) كۆمۈرى بىكەن، بلۇ: (چەن رۆزى لە ژيانى دنيا) كەلک وەربىگىن، جا سەرەنجامى كارتان بەرەو لای ئاڭرە ۳۰》 بە بەندە كام، ئەو كەسانەي كە بىرلەيان ھىنناوه، بلۇ: با نۇيىۋ بىكەن و لەھە دەھەن داوه بە نەھىيىنى و ئاشكرا بىبە خىشن، بەر لەھە دەھەن داوه كە لەوا نە كېپىن و فرۇتن ھەبىن و نە دۆستايىتى ۳۱》 خوا زاتىكە ئاسمانە كان و زەھى ساز داوه و لە ئاسمانە وە ئاۋى (بارانى) باراندۇوە، جا بەو (بارانى) مىيۇھى (جياجىيى) دەرھەنناوه و كەرسۇوە كە رسق و پۆزى ئىيە، كەمى بۇ ئىيە دانادە تا لەسەر دەرييا بە فەرمانى ئەو بىرلا و زەرييَا كانىشى بۇ ئىيە رام و دەسەبەر كەرسۇوە ۳۲》 تەبەقى رۆز و مانگى بۇ ئىيە خستۇتە بەر كار، لە حاچىكدا كە بەر دەوام لە كاردان و شەو و رۆزىشى دەسەبەر ئىيە كەرسۇوە ۳۳》

سۇورەت ئيبراهيم [١٤]

لە هەر شتىك كە داواتانلىق كردوووه بە ئىسوھى داوه، ئەگەر چاكە خوا بېزمىرن، ئەوانە لە ئەۋەن ئەۋەن، مەرىزىز زۆر سته مكار و سپەلەيە (٣٤) (بىنۇدە بىر) كاتى كە ئيبراهيم و تى: ئەم پەروەر ئەنەم شارە (مەككە) بىكە جىيى ئەمن و ئەمان و من و كورە كانم لە بىتپەرسىتى دوور بخەوە (٣٥) ئەم پەروەر ئەنەم (بىنە كان) زۇرى لە خەلکىيان لە رىنگا لاداوه، جا ھەركەس پەيرەويم لىكىا لە منە و ھەركەسىش نافەرمائىم بىكا، جا ھەرتۆي لىپبور و دللاۋىنى (٣٦) ئەم پەروەر ئەنەم رى ئىمە! من ھەندى لە زارۆكە كانم لە دۆلىكى قاقلى بى كشتوكال لاي خانووی ھىزىاي تو نىشتە جىيم كردن، ئەم پەروەر ئەنەم رى ئىمە! تا نویز بە جىي بىنن، جا تو دل و دەروننى خەلکىيان بۇلا راپكىشە و مىودو خواردەمنى بىكە رېق و رۆزىيان، بەلکوو شوڭانە بىزىر بن (٣٧) ئەم پەروەر ئەنەم رى ئىمە! بەراسىتى تو دەزانى ئەوهى دەيشارىنەوە و ئەوهى دەرى دەخىين، و لە ئاسمان و زەویدا شتى لە خوا بىز نابىن (٣٨) سپاس بۇ خوايەك كە لە پىريدا ئىسماعىل و ئىسحاقى پى به خشىم، پەروەر ئەنەم بىسەرە دوعا و پارانەوەيە (٣٩) ئەم پەروەردەكارم! من و زارۆكە كانم لە نویز بە جىي ھىنەران بىكە، ئەم پەروەر ئەنەم رى ئىمە! دوعا و پارانەوەشمان قەبۈول بفەرمۇو (٤٠) ئەم پەروەردەكارى ئىمە! لە من و باوک و دايىكم و لە بىرۋاداران خوش بە، لە رۆزى حىساب و بەرىدا (٤١) و مەزانە (كۆمان مەكە) كە خوا لە كاروبارى سته مكاران غافلە، تەنبا (سزاى) ئەوانە دوا ئەخات بۇ رۆزى كە چاو دەرىپەرىپى زەق و بىچۈولە و مۆلمق دەبى لەو رۆزەدا (لە ترسان) لە بىزۇوتىن دەكەۋىن (٤٢)

سوروپي نيراهيم [١٤]

مليان راکشاوه له ترسا و سهريان روو به ههوايه، تهناههت پيلووی چاويان ناگهه ريتنهوه بۆ لایان (چاويان به مولمق ويستاوە)، دلیان به تاله و تيناكەن «٤٣» خەلک له رۆژى كە عەزابيان دەگاتى بترسيئە، جا (لهو رۆژدا) ئەوانەي كە ستە ميان كردووه دەلىن: ئەي پەروەرىنىھەرى ئىمە! بۆ ماودىيەكى كەم ليىمان كەرى تا به باڭگەوازىت وەلام بىدىنەوه و له پىغەمبەرانت پەيرەوى بىكەين، (پىيان دوترى) مەكەر لە بەرا سويندان نەخواردبۇو كە فەنا و زەۋالتان بۆ نىيە؟! «٤٤» (ئىوه نېبۈن كە) له خانوو (و كوشكى) كەسانى كە ستە ميان له خۆيان كرد، نىشته جى بسوون؟ بۆ ئىيە دەركەوت چلىن لە كەل ئەوانەدا رەفتار مان كرد، بۆ ئىيە مەسىلگەلىكمان (لەسەر بە سەرھاتى پىشىنان) ھينايىھە (كەچى هيىمان بىدار نېبۈنەتەوه «٤٥» ئەوانە بۆ چارەسەرى كارى خۆيان كەوتەنە چارەدۇزىنەوه، ھەموو چارەيەك بە خوايىه، ھەرچەند كىيەكەن بۆ چارەدۇزىنەوه ئەوان لە جىيى خۆيان بىترازىن «٤٦» جا (لەبر ئەمە) وا مەزانە كە خوا لە بەلىنى كە بە پىغەمبەرانى خۆى داوه بىكشىتە دواوه، بەراستى خوا دەسەلاتدار و تۆلەسىئە («٤٧») رۆژى كە ئەم زەويىھە بە زەويىھە كى تر بگۆردى و ئاسمانگەلىش (بىنە ئاسمانگەلى تر)، ئەوانە دىنە پىشىگاى خواي تەمنىا و زۇر بە وزە و زال بەسەر ھەمو شتىكدا «٤٨» لەو رۆژى بەرىيدا تاوانباران پىكەوه لە كۆت و زنجىردا ئەبىنى پىكەوه بەستراون و جەلە كراون (ئەصفاد، لە "صفەد" و بە واتاي زنجىرە) «٤٩» كراس و جلکە كانيان لە قەيتەران (واتا مادەيەكى چەسپىناكى بۆگەنييى گەپ)، و ئاڭرى دەم و چاوشىيان دائەپۆشىن «٥٠» تا ھەر مرۆزىك ھەرچى ئەنجامى داوه، خوا بە كۆيىھە و بەرانبەر بە كارى كە كردوويەتسى سزا و پاداشى بىداتەوه، بەراستى خوا بەپەلە بە حىسابان راڈەگا «٥١» ئەم (قورئانە) راڭمياندىتكە بۆ (ھەموو) خەلک، تا ھەموو پىيى بىدار بىرىنەوه و بىرسىندرىن و تا بزانن ھەر ئەويىشە خواي تەمنىا (و بىھاوبىش و بىھاولف)، تا زىريان و خاوهن مىشكەن بىكەونە بىر و ئامۆژگارى و پەند بىرن «٥٢»